

© Цзю Дутін

аспірант кафедри початкової професійної освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди.
Чанчунський університет науки і техніки (коледж оптичної та електронної інформації)
Чанчунь, КНР
email: 673990721@qq.com
https://orcid.org/0000-0002-3689-8006**ФАХОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ГОЛОВНИЙ
ЧИННИК ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
З ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ**

У статті висвітлені окремі аспекти щодо професійної підготовки майбутніх графічних дизайнерів. Проаналізовано категоріально-понятійний апарат проблемного поля дослідження. Визначено організаційно-методичні умови професійної підготовки майбутніх дизайнерів. Вказано на інтеграційні можливості загально-художніх та професійно орієнтованих знань у формуванні цілісної системи вмінь майбутніх графічних дизайнерів. Обґрунтовано роль творчо-компетентнісного підходу в дизайн-освіті, з його інтегральною характеристикою, що сприяє активізації творчості, вирішенні творчих завдань, допомагає у професійній підготовці майбутніх фахівців з графічного дизайну. Визначено, що фахова компетентність формує індивідуальний аспект готовності майбутнього графічного дизайнера до професійного розвитку та визначається рівнем отриманих фахових знань, умінь і навичок. Навчальна діяльність, яка являє собою процес засвоєння цих знань, формування навичок (прийомів) і умінь (способів придбання і використання знань) впливає на опрацювання та продукування сучасних методик, які застосовуються до професійної підготовки графічного дизайнера. У процесі дослідження виокремлено єдність теоретичної і практичної готовності до здійснення творчої діяльності. Визначені програмні компетентності які студенти набувають у процесі професійної підготовки. Зокрема, з'ясовано, що багаторівневе застосування візуальної комунікації відноситься до спеціальної професійної підготовки, а загально-художній аспект навчання графічного дизайнера є необхідним компонентом цілісної системи його професійної освіти і формує основу фундаментальних знань фахівця.

Ключові слова: візуальна комунікація, графічний дизайнер, компетентнісний підхід, проектна діяльність, майбутній фахівець

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями.

Сучасні тенденції та особливості розвитку вищої освіти пов'язані з макропроцесами реформування, які обумовлені з одного боку важливими протиріччями між вимогами високотехнологічної, цифрової промисловості до випускників-дизайнерів вищих закладів освіти, а з іншого боку традиційними методами підготовки майбутніх фахівців, у тому числі з графічного дизайну. У педагогічній науці, актуалізується потреба в переосмисленні підходів до модернізації системи підготовки фахівців з графічного дизайну для швидкого адаптування у сучасній проектній діяльності.

Модерні виклики в Інтернет та медіапросторі вимагають удосконалення педагогічних умов у навчанні майбутніх дизайнерів, а також створення у вищих освітніх закладах професійно-орієнтованого інформаційно-освітнього сере-

довища й адекватних йому педагогічних умов, спрямованих на вдосконалення процесу фахової підготовки студентів графічного дизайну, підвищення якості та ефективності у набутті ними системних знань з теорії та практики проектного мистецтва, професійних навичок аналітично-образного мислення, розвитку їхніх пізнавально-професійних потреб та інтересів, творчого креативного мислення, опанування методиками проектування тощо.

Професійно-орієнтовані педагогічні умови в Україні регламентуються системою стандартів вищої освіти, передусім: державним та галузевим стандартом вищої освіти, а також Концепцією розвитку національного дизайну. Ці стандарти забезпечують формування змісту дизайн-освіти з позиції компетентнісного підходу, рівень професійної підготовки майбутніх дизайнерів, дають змогу випускнику вищого закладу освіти виконувати професійні завдання, що визначаються вимогами у сфері науки і культури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових праць довів, що проблема підготовки майбутніх фахівців з графічного дизайну в вищих закладах освіти не була предметом комплексного наукового аналізу. Окремо й побіжно питаннями професійної підготовки фахівців графічного дизайну займалися Є. Антонович (2009), В. Биков, В. Даниленко, В. Косів, З. Макар, В. Сидоренко, А. Устинов. Загальні проблеми дизайн-освіти розкриті в працях Т. Паньок (2016; 2020), В. Прусак, І. Рижової, Ю. Срібної, О. Фурси, С. Хан-Магомедовим.

У дослідженнях Н. Бібік (2004), Т. Висікайло, Г. Єрмоленко (2008), Л. Масол (2006), А. Хуторського значна увага приділяється структурним компонентам професійної компетентності фахівців мистецьких спеціальностей, критеріям (аксіологічним, когнітивним, практичним), обсягу художньо-педагогічних знань і умінь, проте формуванню фахової компетентності майбутніх фахівців з графічного дизайну не надано належної уваги. Водночас О. Гладун (2019) розглядає професійну компетентність майбутнього фахівця-дизайнера з точки зору його можливості перероблювати значний потік візуальної інформації у новий творчий продукт (О. Гладун, 2019, с. 65). Цінними для нашого дослідження виявились і наукові праці Цзя Яочен (2017), у яких надано увагу проблемам узагальнення концептуальних засад та розвитку творчого потенціалу майбутніх фахівців з графічного дизайну у професійній підготовці, а також здійснено їхній теоретичний аналіз (Яочен Цзя, 2017, с. 125).

Проте малодослідженими залишаються питання формування професійної підготовки майбутніх фахівців з графічного дизайну під час їхнього навчання у вищих закладах освіти, мало надано уваги застосуванню компетентнісного підходу. У той самий час аналіз наукових публікацій показав, що більшість досліджень науковців зосереджено на загальній підготовці майбутніх фахівців і не відповідає сучасним уявленням про необхідний рівень професійних компетентностей фахівців з графічного дизайну, що здатні конкурувати на світовому ринку праці.

Формулювання цілей та завдань статті. Мета дослідження полягає в науковому обґрунтуванні творчо-компетентнісного підходу щодо процесу професійної підготовки майбутніх фахівців з графічного дизайну у вищих закладах освіти. Завдання – з'ясувати сутнісні характеристики професійної підготовки майбутніх фахівців з графічного дизайну.

Виклад основного матеріалу. Освіта ХХІ століття починає більше орієнтуватися на комп'ютерні технології, на впровадження інтен-

сивних і новітніх технічних засобів навчання, на формування соціально значущих компетентностей, які відповідають змісту та динаміці соціально-економічних перетворень, що відбуваються в умовах глобалізації всіх суспільних процесів.

Концептуальні засади нашого дослідження базуються на положенні, що на сучасному етапі професійна підготовка студентів дизайнерських спеціальностей у вищих закладах освіти об'єктивно потребує оновлення її структури, змісту, форм і методів шляхом забезпечення творчо-активізуючої спрямованості з обов'язковим урахуванням фундаментальних положень теорії творчості, професійної компетентності майбутніх фахівців графічного дизайну та формування у них знань, умінь, навичок, щодо візуальної комунікації, мови графічного знаку, психології сприйняття арт-об'єктів. Сьогодні особливо затребуваний такий вид проектної діяльності, як графічний дизайн, що активно розвивається, використовуючи у своїх технологіях останні досягнення багатьох галузей науки та дозволяє виробити у майбутніх фахівців комплекс компетенцій, ціннісних орієнтирів, необхідних для успішної творчої самореалізації.

Графічний дизайн як термін часто застосовують при позначенні як самого процесу проектної діяльності за допомогою якого створюється комунікація, так і при позначенні продукції (результатів), які були отримані після закінчення роботи. Саме на розвиток творчого й креативного пошуку вироблення дизайн-продукції та її продукування орієнтована професійна підготовка графічних дизайнерів у ВЗО.

Визначаючи поняття графічного дизайнера, зазначимо що це є фахівець у галузі проектування предметного світу, формотворення виробів, необхідних для життєдіяльності людини, який озброєний сумою різноманітних знань, здатний у конкретному матеріальному об'єкті повноцінно реалізувати свої уявлення про соціальні потреби суспільства (В. Прусак, 2006, с. 8).

Розвиток у майбутніх графічних дизайнерів здібностей сприймання психофізіологічних властивостей арт-об'єктів (колір, форма, емблематика, фіксація уваги на візуальній комунікації тощо), за допомогою яких формується здатність впливати на споживача є однією зі складових професійної підготовки. Проте, крім візуального образу, графічний дизайнер повинен ще враховувати різноманітні засоби маркетингових та культурних комунікацій.

Завдяки своїм арт-можливостям та візуальній комунікації графічний дизайн стає все більш популярною професією, тож соціальне замовлення у цій сфері вимагає розроблення принципово

нових науково-методичних концепцій. Це виявляється передусім у спрямуванні такої компетентнісної підготовки студентів яка дозволяє їм інтегруватися до міжнародного ринку праці, бути конкурентноздатними.

Викладання графічного дизайну у вищих закладах освіти в Україні базується на пошуку універсальних інтерпретаційних парадигм, а також інноваційних підходів до теорії і практики компетентнісного підходу в дизайн-освіті, що сприяє формуванню у них мобільності, викристалізовує здатність управляти потоками інноваційної інформації, допомагає творчо й активно співпрацювати у команді, навчатись упродовж життя.

Компетентнісна підготовка, як цілісне утворення в дизайн-освіті, включає безліч компонентів: індивідуальний аспект (особистісний, творчі можливості студента), мотиваційний аспект (її організованість, активність і стійкість у вирішенні проблем, особистісний стимул до здійснення творчої діяльності, бажання дійти до якісного результату), когнітивно-операційний аспект (практична підготовленість до майбутньої діяльності) тощо. Таким чином, компетентнісна підготовка постає як складний синтез когнітивного, наочно-практичного і особистісного досвіду студента (Пічкур, М., Сотська, & Побірченко, О., 2017).

Фахову компетентність спеціаліста з графічного дизайну можна поділити на: загальнокультурну (ціннісно-орієнтаційні, художньо-світоглядні, культуротворчі); спеціальну або художньо-естетичну (мистецький тезаурус, естетичний досвід, художньо-творчі здібності, художньо-образне мислення, естетичне ставлення); функціональну: предметну (живописна, графічна, проектна) і міжпредметну – галузеві (художньо-естетичні) та міжгалузеві (художньо-гуманітарні).

Для розвитку творчого фаху майбутніх фахівців важливого значення мають такі групи компетенцій як:

– інформаційно-пізнавальні

а) здатність до пошуку та оперування художньою інформацією;

б) саморегуляційні (уміння організувати та контролювати власну художню діяльність, здатність до самовдосконалення шляхом мистецької самоосвіти та самовиховання);

– соціальні та комунікативні

– а) здатність до спілкування з приводу мистецтва, естетичних цінностей);

б) соціально-практичні (здатність до співпраці у сфері мистецтва, до роботи в команді) (Л. Масол, 2006, с. 24–27).

Єдність теоретичної і практичної готовності до здійснення творчої діяльності вимагає володін-

ня на високому професійному рівні спеціальними дисциплінами, такими як: рисунок, кольорознавство, композиція, графічні технології, художнє проектування, об'ємне моделювання, а також здатності до ефективного використання комп'ютерних технологій та медіаресурсів. Цей підхід дозволяє сформувати поліхудожню компетентність фахівця з графічного дизайну, визначаючи її як професійну інтегративну якість особистості, що включає комплекс знань про психологію художньої творчості, взаємодію образотворчого мистецтва з інтегрованими комп'ютерними програмами, уміння переносити художній образ у іншу модальність, застосувати досвід проектної діяльності, яка інтегрується через зіставлення художніх ідей, виразально-зображувальних засобів у когнітивному, ціннісно-мотиваційному, операційно-діяльнісному та особистісно-творчому компонентах (Г. Єрмоленко, 2008, с. 45–51).

Зазначимо, що в структуру готовності графічного дизайнера до професійної діяльності входить: методологічний (гуманістичний, культурологічний, креативний) та педагогічний (когнітивний, операційно-діяльнісний, особистісний) компоненти, а також творчо-компетентнісний підхід з його інтегральною характеристикою, що сприяє полімодальному сприйняттю творчої діяльності (візуальна, аудіальна, кінестетична), допомагає у вираженні емоційно-ціннісного ставлення до поліхудожньої діяльності та її рефлексії, до оволодіння методикою дослідницької роботи, що дозволяє якісно вирішувати творчі завдання. Завдяки компетентнісному підходу особистість здатна застосовувати свої здібності, набуті знання, уміння, навички, ціннісне ставлення та досвід у практичній діяльності. Виходячи з цього компетентнісний підхід у навчанні «виводить універсальний метарівень, що в інтегрованому вигляді представляє освітні результати, які досягаються не лише засобами освіти, але й соціальної взаємодією в міжособистісному й інституційному культурному контексті» (Н. Бібік, 2004, с. 47).

Тож відповідно до програмних компетентностей студенти набувають здатності розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі дизайну, виявляти структурні й функціональні зв'язки на основі комплексного художньо-проектного підходу. А саме:

1. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями у галузі нових інформаційних та комунікативних технологій та застосовувати їх у професійній дизайн-діяльності.

2. Здатність до пошуку нової інформації, її обробки та аналізу для створення творчого креативного продукту.

3. Здатність використовувати базові знання

про стан і проблеми розвитку графічного дизайну сучасного світу й України зокрема, зберігати стабільність діяльності та смислових орієнтацій.

4. Здатність розвивати дизайн-культуру в суспільстві, його національну своєрідність та мультикультурність.

5. Здатність виходити за межі стереотипних асоціацій та застосовувати методику проектування дизайн-об'єктів.

6. Здатність володіти прийомами формотворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну для вироблення нового творчого продукту

7. Здатність оперувати навичками користування сучасних комп'ютерних програм для створення об'єктів дизайну.

При навчанні графічному дизайну об'єднуючою складовою в роботі є багаторівневе застосування візуальної комунікації, що дозволяє комбінувати різні символи, зображення, а також методи різних фахових дисциплін (малюнок, кольорознавство, композиція, комп'ютерна графіка тощо) з метою формування візуального образу дизайнерських ідей.

Розуміння художньо-педагогічних процесів у дизайн-освіті та їх біфуркація дає змогу визначити співвідношення між образотворчим мистецтвом і дизайном та можливостями, що відкриваються завдяки їхньому розвитку та застосуванням їх у педагогічну діяльність.

Природним має бути розуміння того, що малюнок, живопис, композиція як художні форми, що постійно взаємодіють один з одним, являють собою засоби пізнання, є виразниками почуття і використовуються для відображення довкілля. У цьому зв'язку можна підкреслити, що майбутній графічний дизайнер, який вивчає образотворчі дисципліни може відобразити навколишню дійсність у відповідності з власним візуальним сприйняттям і передати мовою образотворчості своє розуміння світобудови, по-своєму його інтерпретувати.

У сучасних умовах викладання дизайну на художньо-графічних факультетах переживає новий етап пошуку напрямків та універсальних інтерпретаційних парадигм. Особливо швидко розвивається художньо-технічне проектування, головним завданням якого є створення графічних об'єктів, розроблення фірмового стилю, логотипу, брендбуку, дизайн-пакування тощо (Т. Паньок, 2016, с. 420).

Творчий аспект згідно з яким викладання графічного дизайну спрямовується на засвоєння, збереження, поширення мистецьких творів, готовність до участі в їх творенні, диктує необхідність виокремлення специфіки підготовки майбутніх фахівців. Базовими курсами, що формують

творче мислення фахівців з графічного дизайну і визначають їхню подальшу спеціалізацію є «Композиція», «Робота в матеріалі», «Рисунок», «Типографіка», «Колористика», «Графічні техніки» тощо.

Засади творчого рисунка, знання авторських графічних матеріалів, знання основ проектної діяльності, спеціальні знання в області графічного дизайну: робота зі шрифтами та їх компонування із зображенням, знання програм 3D-моделювання, володіння професійним ПО: для офсетної поліграфії – Adobe Photoshop (робота з растровими зображеннями), Adobe Illustrator (робота з векторними зображеннями), Adobe InDesign і QuarkXPress (верстання сторінок); для зовнішньої реклами і трафаретного друку: Corel Draw і творчий композиційний пошук на основі життєвих спостережень стають основними принципами підготовки фахівців з графічного дизайну. Для цього використовуються різноманітні методики, педагогічні підходи (розвиток самостійного мислення, збільшення арсеналу засобів пізнавальної діяльності, індивідуалізація і диференціація навчання) з метою формування розуміння суті візуальної комунікації та розвитку творчої уяви у студентів.

Виділяючи найбільш важливі принципи викладання фахових дисциплін, а саме: індивідуальний підхід до студентів, наочність, системність і послідовність у розв'язанні навчальних завдань, слід зазначити, що, вони утворюють чітку педагогічну систему підготовки фахівців. Суттєвою перевагою якої є формування особистості, що усвідомлює свою креативність, творчі можливості, міцні академічні знання, що отримані за період навчання. Важливу роль у професійній підготовці дизайнера-графіка грає мотиваційний момент, а саме створення нової візуально-комунікативної якості, що досягається формуванням моделі розвитку графічного дизайну.

Висновки. Отже, питання підготовки фахівців з графічного дизайну потребують систематичного й обґрунтованого висвітлення. Знання, які має набути майбутній графічний дизайнер у процесі фахової підготовки, включають такі складові: загальнотеоретичну (вивчення теоретичних дисциплін гуманітарного, історико-культурного, соціально-психологічного змісту); загально-художню (опанування методиками і техніками зображення, знання авторських графічних матеріалів) професійно-орієнтовану (знання основ проектної діяльності, спеціальні знання в області графічного дизайну, програм 3D-моделювання, реалізація проектів у матеріалі); організаційно-технічну (систематизація, використання інформації, проведення дослідницької діяльності).

Структура готовності графічного дизайнера до професійної діяльності визначається: методологічними (гуманістичний, культурологічний, креативний) та педагогічними (когнітивний, операційно-діяльнісний, особистісний) компонентами, а також творчо-компетентнісним підходом з його інтегральною характеристикою (візуальна, аудіальна, кінестетична).

Вважаємо, що творчо-компетентнісний підхід та його інтеграція в загально-художні і професійно-спеціалізовані знання під час підготовки

майбутніх графічних дизайнерів, забезпечує його системою фундаментальних знань, формує естетичні смаки та професійну компетентність.

Перспективи подальших розвідок убачаємо в розробці та експериментальній перевірці форм і методів підготовки майбутніх учителів і вихователів до професійної діяльності в умовах етнокультурного різноманіття сучасного суспільства, спрямованих на розвиток особистісного складника, який вважаємо визначальним у структурі досліджуваної готовності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Crow D. (2006). Left to Right: The Cultural Shift from Words to Pictures. *Lausanne: AVA Publishing SA*. <https://www.bloomsbury.com/us/left-to-right-the-cultural-shift-from-words-to-pictures-9782940373369/>

Hladun, O. (2019). The preparation model of a future teacher for the upbringing of teenagers with a low status in the student team. *Scientific Issues of Vinnytsia State M. Kotsyubynskyi Pedagogical University. Section: Pedagogics and Psychology*, 216(58), 63–68. <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2019-58-63-68>

Meggs B. P., Purvis A. W. (2012). Meggs History of Graphic Design. 5th ed. *New Jersey: John Wiley & Sons*. <https://www.thalia.de/images-adb/ea/96/ea96aec2-6c22-4844-a8b2-bc6b7320f86a.pdf>

Muller M. G. (2003). Basic of Visual Communication. *Approaches and Methoda for Analysis*. Konstanz. <https://killervisualstrategies.com/blog/basics-of-visual-communication-marketing-strategies.html>

Panyok, T. V. (2020). Historical-cultural and lighting context of artistic education in Ukraine in the beginning of the 20th century. *International journal of conservation science*. Romania. 11. 945–952. http://ijcs.ro/public/IJCS-20-69_Panyok.pdf

Wegerif, R. (2010). Mind Expanding. Teaching for thinking and creativity in primary education. *Glasgow: Open University*. https://www.researchgate.net/publication/236950584_Mind_Expanding_Teaching_for_Thinking_and_Creativity_in_Primary_Education/stats

Zheng Min. (2014). Analysis of the importance of graphic design in the process of brand building. *Grand View of Fine Arts*, (4), 110.

Антонович, Є. А. (2009). Проблеми теорії та методології дизайну. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 26. 21–22. <http://oaji.net/articles/2014/690-1396516170.pdf>

Бібік, Н. М. (2004). Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування. *Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи*. Київ : КІС, 45-50. <https://scholar.google.com/scholar?cluster=18024994945046522939&hl=en&inst=8697446408056752236&oi=scholar>

Ермоленко Г. Ю. (2008) Основные направления формирования полихудожественной компетентности будущих учителей искусства. *Синтез в русской и мировой художественной культуре*, 45–51. https://static.freereferats.ru/_avtoreferats/01004893335.pdf

Масол, Л. (2014). Впровадження компетентнісного підходу до змісту загальної мистецької освіти: аналіз державних стандартів. *Мистецтво та освіта*. № 4., 2–8. http://nbuv.gov.ua/UJRN/mtao_2014_4_2

Паньок Т. В. (2016) Розвиток вищої художньо-педагогічної освіти в Україні у ХХ столітті. Харків : Оперативна поліграфія ФОБ Здоровий Я. А. <http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/3863>

Пічкур, М., Сотська, Г., Семенова, О., Музимка, О., Побірченко, О. (2017). Професійна підготовка майбутнього вчителя образотворчого мистецтва : теоретичний аспект : *колективна монографія*. Харків: «Пром-Арт». <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/8391/1/MONOGRAFIJA%20OM.pdf>

Прусак В. Ф. (2006) Організаційно-педагогічні засади підготовки майбутніх дизайнерів у вищих навчальних закладах України (автореферат ... канд. пед. наук). *Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського*, Вінніца <http://www.disslib.org/orhanizatsiyno-pedahohichni-zasady-pidhotovky-majbutnikh-dyzajneriv-u-vyshchykh.html>

Яочен, Цзя. (2017). Моделювання процесу розвитку креативного потенціалу майбутніх дизайнерів у професійній підготовці. *Молодь і ринок*. №1, 123–126. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2017_1_28

REFERENCE

Crow D. (2006). Left to Right: The Cultural Shift from Words to Pictures. *Lausanne: AVA Publishing SA*. <https://www.bloomsbury.com/us/left-to-right-the-cultural-shift-from-words-to-pictures-9782940373369/> [in English]

Hladun, O. (2019). The preparation model of a future teacher for the upbringing of teenagers with a low status in the student team. *Scientific Issues of Vinnytsia State M. Kotsyubynskyi Pedagogical University. Section: Pedagogics and Psychology*, 216(58), 63–68. <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2019-58-63-68> [in English]

Meggs B. P., Purvis A. W. (2012). Meggs History of Graphic Design. 5th ed. *New Jersey: John Wiley & Sons*. <https://www.thalia.de/images-adb/ea/96/ea96aec2-6c22-4844-a8b2-bc6b7320f86a.pdf> [in English]

Muller M. G. (2003). Basic of Visual Communication. *Approaches and Methoda for Analysis*. Konstanz. <https://killervisualstrategies.com/blog/basics-of-visual-communication-marketing-strategies.html> [in English]

Panyok, T. V. (2020). Historical-cultural and lighting context of artistic education in Ukraine in the beginning of the 20th century. *International journal of conservation science*. Romania. 11. 945–952. http://ijcs.ro/public/IJCS-20-69_Panyok.pdf [in English]

Wegerif, R. (2010). Mind Expanding. Teaching for thinking and creativity in primary education. *Glasgow: Open University*. https://www.researchgate.net/publication/236950584_Mind_Expanding_Teaching_for_Thinking_and_Creativity_in_Primary_Education/stats [in English]

Zheng Min. (2014). Analysis of the importance of graphic design in the process of brand building. *Grand View of Fine Arts*, (4), 110. [in English]

Panyok, T. V. (2020). Historical-cultural and lighting context of artistic education in Ukraine in the beginning of the 20th century. *International journal of conservation science*. Romania. 11. 945–952. http://ijcs.ro/public/IJCS-20-69_Panyok.pdf [in English]

Antonovych, YE. A. (2009). Problemy teorii ta metodolohiyi dyzaynu. *Pedahohika vyshchoyi ta seredn'oyi shkoly* [Problems of design theory and methodology. Higher and secondary school pedagogy]. 26. 21–22. <http://oaji.net/articles/2014/690-1396516170.pdf> [in Ukrainian]

Bibik, N. M. (2004). Kompetentnyy pidkhid: refleksyvnyy analiz zastosuvannya [Competence approach: reflexive analysis of application]. *Kompetentnyy pidkhid u suchasniy osviti: svitovyy dosvid ta ukrayins'ki perspektyvy*. Kyiv: KIS, 45-50. <https://scholar.google.com/scholar?cluster=18024994945046522939&hl=uk&inst=8697446408056752236&oi=scholar> [in Ukrainian]

Yermolenko G. YU. (2008) Osnovnyye napravleniya formirovaniya polikhudozhestvennoy kompetentnosti budushchikh uchiteley iskusstva [The main directions of the formation of polyartistic competence of future teachers of Art]. *Sintez v russkoy i mirovoy khudozhestvennoy kul'ture*, 45–51. https://static.freereferats.ru/_avtoreferats/01004893335.pdf [in Ukrainian]

Masol, L. (2014). Vprovadzhennya kompetentnoho pidkhodu do zmistu zahal'noyi mystets'koyi osvity: analiz derzhavnykh standartiv [Introduction of a competency-based approach to the content of general art education: an analysis of state standards]. *Mystetstvo ta osvita*. № 4., 2–8. http://nbuv.gov.ua/UJRN/mtao_2014_4_2 [in Ukrainian]

Pan'ok T. V. (2016) Rozvytok vyshchoyi khudozhn'o-pedahohichnoyi osvity v Ukrayini u XX stolitti [Development of higher art and pedagogical education in Ukraine in the twentieth century]. Kharkiv: Operativna polihrafiya FOB Zdorovy. <http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/3863> [in Ukrainian]

Pichkur, M., Sot's'ka, H., Semenova, O., Muzymka, O., Pobirchenko, O. (2017). Profesiynna pidhotovka maybutn'oho vchytelya obrazotvorchoho mystetstva: teoretichnyy aspekt: kolektivna monohrafiya [Professional training of future teachers of fine arts: theoretical aspect: collective monograph]. Kharkiv: «Prom-Art». <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/8391/1/MONOGRAFIJA%20OM.pdf> [in Ukrainian]

Prusak V. F. (2006) Orhanizatsiyno-pedahohichni zasady pidhotovky maybutnikh dyzajneriv u vyshchykh navchal'nykh zakladakh Ukrayiny (avtoreferat... kand. Ped. Nauk) [Organizational and pedagogical principles of training future designers in higher educational institutions of Ukraine (abstract... Candidate of Pedagogical Sciences)]. *Vinnyts'kyi derzhavnyy pedahohichnyy universytet imeni Mykhayla Kotsyubyn's'koho*, Vinnitsa. <http://www.disslib.org/orhanizatsiyno-pedahohichni-zasady-pidhotovky-majbutnikh-dyzajneriv-u-vyshchykh.html> [in Ukrainian]

Yaochen, Tszya. (2017). Modelyuvannya protsesu rozvytku tvorchoho potentsialu maybutnikh dyzajneriv u profesiynniy pidhotovtsi [Modeling the process of developing the creative potential of future designers in training]. *Molod' i rynek*. №1, 123–126. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2017_1_28 [in Ukrainian]

DOI 10.34142/27091805.2021.2.01.03

@ Ju Dongting

Post-graduate student of the department of Primary and Professional Education of H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University.

Changchun University of Science and Technology.

Changchun, China

e-mail:673990721@qq.com

<https://orcid.org/0000-0002-3689-8006>

PROFESSIONAL COMPETENCE AS THE MAIN FACTOR OF TRAINING FUTURE SPECIALISTS IN GRAPHIC DESIGN

The purpose of the article is to cover some aspects of professional training of future graphic designers.

Methodology. The structure of the graphic designer's readiness for professional activity is determined by: methodological (humanistic, cultural, creative) and pedagogical (cognitive, operational, personal) components, as well as creative and competence approach with its integral characteristics (visual, audio, kinesthetic). Highlighting the most important principles of teaching professional disciplines, namely: individual approach to students, clarity, system and consistency in solving educational tasks, it should be noted that they form a clear pedagogical system of training. A significant advantage of such a system is the formation of an individual who is aware of their creativity, creative potential, strong academic knowledge that was acquired during the study period.

Scientific novelty. The organizational and methodological conditions of professional training of future designers are determined. The integration possibilities of general artistic and professionally oriented knowledge in the formation of a holistic system of skills of future graphic designers are pointed out.

The role of the creative-competence approach in design education is substantiated along with its integral characteristic, which promotes the activation of creativity, the solution of creative tasks, helps in the professional training of future specialists in graphic design.

Results. It is determined that professional competence forms an individual aspect of the future graphic designer's readiness for professional development and is determined by the level of acquired professional knowledge, skills and abilities. Educational activities, which compose the process of acquiring this knowledge, the formation of skills (techniques) and abilities (methods of acquiring and using knowledge) affect the development and production of modern techniques used in the training of graphic designers. Understanding of artistic and pedagogical processes in design education and its bifurcation makes it possible to determine the relationship between fine arts and design and the opportunities that open up due to their development and their application in teaching.

In modern conditions, teaching design at art and graphic faculties is experiencing a new stage of finding directions and universal interpretive paradigms. Artistic and technical design is developing especially fast, the main task of which is the creation of graphic objects, development of corporate style, logo, brand book, packaging design, etc. The creative aspect according to which the teaching of graphic design is aimed at the assimilation, preservation, dissemination of works of art, readiness to participate in their creation, dictates the need to highlight the specifics of training future professionals. An important role in the professional training of a graphic designer is played by the aspect of motivation, namely the creation of a new visual and communicative quality, which is achieved by forming a model of graphic design development. In the process of research the unity of theoretical and practical readiness for creative activity is singled out.

Conclusions. The program competencies that students acquire in the process of professional training are defined. In particular, it was found that the multilevel application of visual communication refers to special training, and the general artistic aspect of training a graphic designer is a necessary component of a holistic system of their professional education and it forms the basis of fundamental knowledge of the specialist. The knowledge that the future graphic designer must acquire in the process of professional training includes the following components: general theoretical component (study of theoretical disciplines of humanities, historical and cultural, socio-psychological content); general art component (mastering the methods and techniques of image, knowledge of author's graphic materials) professionally-oriented component (knowledge of the basics of project activities, special knowledge in the field of graphic design, 3D-modeling programs, implementation of projects using the material); organizational and technical component (systematization, use of information, research activities).

Key words: visual communication, graphic designer, competence approach, project activity, future specialist